

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio I. An Primariis Precibus Imperatoriis subjaceant Beneficia &
Canonicatus Juris Patronatûs Laici?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

Ecclesie Canonatum obtinisset, ac Diploma Cæsareum exhibuisset, repulsam à Principe tulit, asserente, sibi in hac Ecclesia soli competere Canonatorum præsentationem, & à ducentis vel amplius annis nullum Precitam ibi à suis Majoribus admittum esse, licet unâ vel altera vice ex parte Imperatorum eò directas fuisse Preces satis constet. Dein contigit nuper, ut unus ex Parochis, quem idem Princeps ad Parochiam jure suo præsentaverat, ad remotiores terras gravis negotii componendi causâ cum consensu Episcopi avocatus, & pro eo, quamdiu absentia, quæ ad unum vel ad alterum annum duratura credebatur, ipsum Parochum curæ animarum præesse non permittet, ab Episcopo constitutus sit Vicarius inconsulto Principe tanquam

Patrono, qui propterea se opposuit, & Episcopo negavit potestatem constituendi sine suo consensu Vicarium pro absente Parocho sui juris Patronatus. Igitur ego fui interrogatus super his dubiis. 1. An Primis Precibus subjaceant Beneficia & Canonatus Juris Patronatus Laicalis? 2. An Primæ Preces Imperatoriæ vel Consuetudine vel Præscriptione in particularibus Ecclesiis extingui ita valeant, ut porro cum effectu ad eas dirigi nequeant? 3. An in potestate Episcopi sit pro absente Parocho constituere Vicarium, quem ipse voluerit, contradicente Patrono?

QUÆSTIO. I.

An Primariis Precibus Imperatoriis subjaceant Beneficia & Canonatus Juris Patronatus Laicalis?

Ra-

Rationes dubitandi.

1. **C**onstat ex communi usu & praxi, quòd Imperator suas preces dirigat indistinctè ad omnes Canonicatus Germaniæ tam in Ecclesiis Collegiatis quàm in Cathedralibus: ergo. 2. Non attendo etiam jure Patronatûs ad quemcunque pertinente, ut ipsum Indultum primarum Precum in terminis satis claris exprimit. 3. Si excepta essent Beneficia & Canonicatus, qui pertinent ad nominationem vel præsentationem Patroni Laici, hoc jus obtinentis ex fundatione, vel dotatione, vel constructione Ecclesiæ, tunc ideo, quia Pontifex in Indulto Primarum Precum non facit expressam mentionem Juris Patronatûs Laicalis, ex uno dictorum titulorum acquisiti, ac propterea non censetur gravare Patronos Laicos, eorûmq; juri derogare: sed hæc ratio nulla est; quia Primæ Preces non competunt Imperatori ex privilegio & indulto Pontificis, sed jure proprio ratione Majestatis suæ, *Stafft tragenden Kayserlichen Ampts*, uti cum Klokio *to. 1. conf. 4. à n. 12.* Fritschio *de jure Prim. Prec. t. 5. à n. 10.* Reinkingk *de Regim. Eccles. l. 3.*

class. 1. c. 9. n. 57. & Vitriario *in Inst. Jur. Publ. t. 3. tit. 2. n. 9.* acriter contendunt Publicistæ, asserentes hoc privilegium provenire ex Regalibus Cæsaris, & fundari in antiqua & approbata Consuetudine, ut loquitur Diploma Primarum Precum Rudolphi I. Imperatoris, existans apud Nauclerum generat. 43. nam Imperator est Advocatus & Protector Christianæ Ecclesiæ. *Access. Imper. de anno 1518. §. Constit. & de anno 1549. sub Tit. Consuetud. vider die Wider; Däusser §. 1.* Eisdem competit Jus Sacrorum, *Access. Imper. de anno 1512. §. 4. & de anno 1524. §. 29.* Nec obstat, quòd aliqui Imperatores jus Precum petierint à Pontifice, quia id fecerunt mera facultate, libera voluntate, civilitate, & ex superabundanti: ergo, cum jus Primarum Precum Imperator habeat ex Jure Majestatico, independenter ab indulto Pontificis, nihil juris habet Pontifex ad jus Cæsaris limitandum, & ad beneficia Juris Patronatûs Laicalis eximenda.

Rationes decidendi.

His meritis contemptis certa constans & inconcussa est sententia Catholicorum DD, Primas Preces originem & vim suam omnem habere ex privilegio & indulto Summi Pontificis (abstrahendo pro hic & nunc, an illud à quolibet Imperatore de novo peti, aut semper à Pontifice de novo ratificari debeat, ut plerique existimant, an verò sit perpetuum) consequenter à Pontifice extendi & restringi posse.

Hoc supposito tanquam certo nunc ostendo, Beneficia & Canonicatus juri Patronatûs laicali, acquisito ex fundatione, vel dotatione, vel erectione Ecclesiæ, subjecta non subjacere Primis Precibus, & sic argumentor: Imperator vi Primarum Precum plus non habet vel potest, quam ipsi Pontifex concedit: atqui Pontifex indulgendo Primas Preces non concedit Imperatori jus nominandi ad Beneficia & Canonicatus Patronatûs Laicis ortum habentis ex fundatione, dotatione, vel constructione Ecclesiæ; eo quòd juxta communissimam & certam doctrinam Papa nunquam censetur derogare juri patronatûs Laicali, nisi expressam & specificam ejus mentionem faciat, Gloss. in Clem. 2. v. *presentare de Jur. Patron.* Felin. (R. P. Pichley Decis. T. 2,)

in Tract. quando litteræ Apost. derog. juri patron. limit. 3. Rebuff. de Nominat. 9. 8. Roch. de Curie de jur. patr. v. honorificum. n. 22. Covar. pract. 99. c. 36. n. 2. seqq. Palao tr. 13. d. 2. pu. 10. n. 2, 3. & communiter cæteri; partim quia hujusmodi patronatus est privilegium remuneratorium & onerosum, quod tribuit jus rigorosum, partim quia per hujusmodi derogationem vel gravamen abstererentur Laici à fundandis, dotandis, & construendis Ecclesiis, quæ tamen fundatio causa existit concessi Laicis juris patronatûs: atqui in Indultis Primarum Precum nullus Pontificum expressè & specificè derogavit juri Patronatûs Laicali: ergo. Nec refert, quòd Pontifex in Indulto Primarum Precum Imperatori permittat nominationem ad Beneficia, ad quorumcunque Collatorum presentationem pertinentia, quia derogatio & clausula hæc est odiosa, consequenter restringenda ad presentationem vel collationem personis Ecclesiasticis, Episcopis &c. competentem, non verò extendenda ad presentationem Laicis, præsertim Principibus, attributam. Gonzal. ad Reg. 8. Cancellar. Glossen. 18. n. 2. Azor. p. 2. l. 6. c. 23 q. 2. Palao n. 4. Vasq. de Benefic. c. 2. §. 1. dub. 8. n. 24. Less. de F. & J. l. 2. H h 6. 34.

e. 34. n. 36. Jo. Chokier *ad Reg. 40. Cancellar. de derog. jur. Patron. n. 17.* cum jam suprà citatis; nam generalis dispositio non extenditur ad casus privilegiatos, aut speciali nota dignos. *per c. 81. de R. j. in 6. & l. 15. S. ait Prætor. de Injur.*

Confirmatur 1. exinde, quòd Pontifex, speciatim Paulus V. in suo Indulto, in quo anno 1612. Primas Preces concessit Mathiæ Augusto, facultatem nominandi satis clarè restrinxerit ad Beneficia, ad Patronos vel Collatores Ecclesiasticos pertinentia, per hanc clausulam, *ad quosvis Collatores in qualibet dignitate Ecclesiastica pertinentia*: ergo Collatores vel Patronos in Laica, præsertim Principali, dignitate constitutos, & jus patronatùs ex funda-

tionè &c. consecutos, non intendit gravare, vel ipsorum jus præsentandi impedire. Hermes in *Fascic. juris Publ. c. 11. q. 23. n. 32.* cum Rebuffo *q. 8. cit. n. 34.*

Confirmatur 2. ex præjudicio; nam Duces Julix & Clivix, uti & Comites Flandriæ, ad quos pertinet ex jure Patronatùs Laicali ad Canonicatus ac Præbendas in diversis Ecclesiis Collegiatis nominatio, Preces Imperatorias, licet à Cæsare directas ad præfatos Canonicatus & Præbendas, jam olim rejecerunt præcisè ex capite juris Patronatùs Laicali, ut observat & refert laudatus Chokier in *Scholiis ad Indult. Primariarum Precum. pag. 3.*

Ergo.

Enervantur Rationes dubitandi.

Prima per distinctionem: Imperator suas Preces dirigit indistinctè ad omnes Canonicatus Germaniæ, pertinentes ad jus Patronatùs Ecclesiasticum, & ex alio capite, v. g. præscriptionis, consuetudinis &c. non exemptos. *C. Ant.* pertinentes etiam ad jus Patronatùs Laicale, vel ex alio capite exemptos. *N. Ant. & Conf.*

Secunda corruit ex principali nostra Ratione decidendi, ubi ostendimus, clausulam generalem, qua derogatur solum in genere nominationi vel præsentationi cujuscunque collatoris vel patroni, non sufficere, ut censeatur esse derogatum juri Patronatùs Laicali.

Tertia laborat in *Min.* multiplici falso supposito, & ideo *Neg. Min.*

& ejus supposita ac probationes. Quod enim Primariarum Imperatorum Preces non habeant originem ex Jure Majestatico Imperatorum, sed ex Indulto ac Privilegio Summorum Pontificum, evidenter contra Protestantes demonstratur à Catholicis Scriptoribus, præsertim à Speculatore, Castaldo, Boerio, Andr. Gail, l. 2. observ. 155. in sine. Befoldo in de Majest. Eccles. fol. 121. Rebuffo Coust. 47. n. 2. Jo. Chokier in Proximis Scholiorum in Indultum Primariarum Precum, & fusc nuper à Conrado Oligenio in dissertat. de Primarijs Precibus n. 63. seqq. ubi adducit etiam Acatholicos idem sentientes, nempe Wilhelmū Beckers, Rumelin, Syring, Lampad. & quidem 1. ex natura Primariarum Precum, quæ ab omnibus, etiam Acatholicis, ut videre est apud Vitriarium in Inst. Jur. Publ. l. 3. tit. 2. n. 8. definiuntur esse jus ac potestas, vi cujus Imperator bene meritis, vel alijs personis idoneis prospicit de Beneficio Ecclesiastico vel vacanti, vel primum vacaturo: sed Beneficia Ecclesiastica ex essentia sua sunt jus spirituali annexum, scilicet officio spirituali, propter quod dantur. c. fin. de Rescript. in 6. negotia autem spiritua- lia vel spirituali annexa tractare, vel hujusmodi jura possidere, aut alteri tribuere, nequeunt Laici, etiã Imperatores. seclusò privilegii Pontificis, quo habilitari debent. c. 2. 3. de Judic. c. 3. de Ord. cognit. c. 5. & 7. qui fil. sint legit. c. 5. h. t. c. 2. 43. § 1. de Elect.

Lotter. de re Benef. l. 1. q. 6. n. 47-48. ergo. 2. ex Bullis Pontificum, Primas Preces concedentium, in quibus omnibus reperiuntur hæc vel similia verba, *ut supplicationibus inclinati indulgemus: de ulteriori gratia concessimus & indulsumus: concedimus & indulgemus, ut ope auctoritatis Apostolicæ munificum te reddere possis exhibitione gratiarum: gratiose concessit, & indulsi &c.* 3. ex restrictione Indulti à Pontificibus facta, dū à Primarijs Precibus emerunt primas Dignitates post Pontificialem in Cathedralibus, primas in Collegiatis Ecclesijs, Beneficia ad Sedem Apostolicam devoluta, Beneficia legitiosa &c. 4. ex confessione propria & factis Imperatorum, quorum plerique usum Primariarum Precum à Sede Apostolica suppliciter petierunt, provocando quidem ad antiquam consuetudinem, addendo tamen, eandem esse approbatam auctoritate Apostolica, nec ijs usi sunt absque speciali indulto Pontificum. 5. ex communi sensu & praxi Nationis Germanicæ; nam ordinarii Beneficiorum collatores post Concordata Germaniæ renuerunt Preces admittere vel exequi quoad Beneficia suorum mensium, antequam Pontifices declarârunt, se quoad Primas Preces derogare Concordatis Germaniæ. Unde patet ad ea, quæ subnectit Objectio. Hoc ipso, quod Imperator sit Advocatus & Protector Ecclesiæ Christianæ, ni-

Hh 2 mi

mirum Romano-Catholicæ, defendere potius tenetur jura Ecclesiæ, quam intervertere involando in jura spiritualia, quorum sine Privilegio Pontificis ne quidem capax est; & hæc protectio non est radix Primarum Precum, aliàs jam ante Rudolphum I. ante cujus tempora nihil constat de illarum usu, Imperatores Christiani illas semper exercuissent; sed fuit solum causa, propter quam Pontifex indulgit Primas Preces. *Jus Sacrorum* nec potuerunt dare Imperatori Comitibus Imperii ex Laicis conflata. Dein non solum Imperatori, sed omnibus Imperii Statibus (licet invalide) attributum est in Receptis Imperii jus Sacrorum; sed utique Statibus Imperii non tribuent Protestantes jus Primarum Precum. Demum illud jus Sacrorum præcisè consistebat in hoc, quod Principes & Status Imperii ratione Superioritatis territorialis impediri nequeant ab aliis in exercitio Religionis, & quod in suis territorijs tolerare non teneantur exercitium Religionis alienæ, data tamen potestate emigrandi subditis à sua Religione alienis. Aliud jus Sacro-

rum, aut exercitium jurium spiritualium, nullus Catholicorum, etiam ipse Imperator, hucusque prætendit aut prætere potest. Quod Sectarii Principes plus sibi arrogent, mirum non est, cum ex falsis suæ Sectæ principijs auctoritatem Pontificis & omnem Magistratum Ecclesiasticum sustulerint, seque ipsos pro Pontifice gerant, sacra miscentes profanis, & omnia Religionem spectantia sus deque verentes. Dum dicuntur Imperatores ultra duo sæcula præcisè ex civilitate, libera voluntate &c. petisse indultum Primarum Precum à Pontificibus, planè frivolum est & incredibile; nam tanti Principes, solentibus abundantes Ministris, suorumque jurium tam tenaces & acres defensores, non solent vel esse tam ignari vel incurij, ut, quod noscunt sibi jure proprio & Majestatico competere, ab aliis emendent.

Quæ